

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΟΚ όσον αφορά ορισμένες προσωρινές διατάξεις για τους συντελεστές του φόρου προστιθέμενης αξίας»

COM(2007) 381 τελικό — {SEC(2007) 910}

(2008/C 44/26)

Στις 27 Ιουλίου 2007, και σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Οικονομική και νομισματική ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότηση του στις 8 Οκτωβρίου 2007, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. BURANI.

Κατά την 439η σύνοδο ολομέλειας της, της 24ης και της 25ης Οκτωβρίου 2007 (συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου 2007), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε, με 154 ψήφους υπέρ και 4 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Συμπεράσματα και συστάσεις

Αιτιολογία

1. Τα κύρια σημεία της πρότασης οδηγίας

1.1 Η Επιτροπή προώθησε ευρύ διάλογο για τη χρήση των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ, με τη δημοσίευση, σε πρώτη φάση, ανακοίνωσης της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ⁽¹⁾. Κύριος στόχος είναι να προλειανθεί το έδαφος για τη θέσπιση μιας νέας οδηγίας στα πλαίσια της οποίας να αναζητηθούν βιώσιμες, διαρκείς και συνολικές λύσεις σε ό,τι αφορά **τους μειωμένους συντελεστές**. Με τον όρο «μειωμένοι συντελεστές» νοούνται οι συντελεστές που είναι κατώτεροι από το κανονικό επίπεδο του ΦΠΑ (15 %).

1.2 Στην ανακοίνωση, η οποία δημοσιεύτηκε την ίδια ημέρα με την πρόταση οδηγίας, η Επιτροπή δηλώνει ότι «Χρειάστηκε να περάσει πολύς καιρός για να εντοπιστεί η κατάλληλη οδός προόδου». Εν τω μεταξύ τίθεται το θέμα των **προσωρινών διατάξεων θέσπισης παρεκκλίσεων που παραχωρούνται στα κράτη μέλη** που προσχώρησαν πρόσφατα στην ΕΕ. Οι εν λόγω παρεκκλίσεις λήγουν σε διαφορετικούς χρόνους μεταξύ Ιουνίου 2007 και 1ης Ιανουαρίου 2010 (άρθρα 123-130 της οδηγίας ΦΠΑ) ⁽²⁾: η απλούστερη λύση, την οποία υιοθέτησε η Επιτροπή με τη δημοσίευση της πρότασης οδηγίας που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης, είναι η παράταση έως τα τέλη του 2010 — παράταση εξάλλου που δεν είναι γενική αλλά **περιορίζεται σε ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες**. Έτσι, η λήξη των παρεκκλίσεων αυτών θα συμπέσει με τη λήξη του ελάχιστου κανονικού συντελεστή του 15 %, καθώς και με τη λήξη της πειραματικής εφαρμογής μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ σε ορισμένες υπηρεσίες έντασης εργασίας.

1.3 Η παράταση χορηγείται για υπηρεσίες έντασης εργασίας (οικοδομικός τομέας, εστιατόρια, κ.λπ.) και, σε ό,τι αφορά ορισμένες χώρες, για αγαθά **ιδιαίτερης κοινωνικής σημασίας** (προϊόντα διατροφής, βιβλία και περιοδικά ειδικού περιεχομένου, φαρμακευτικά προϊόντα, κ.λπ.). Η επιλογή αυτή αιτιολογείται με βάση το

γεγονός ότι κατά πάσα πιθανότητα ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ θα εξακολουθήσει να ισχύει για όλες τις χώρες, ακόμη και μετά τον καθορισμό των νέων κανόνων. Οι παρεκκλίσεις οι οποίες παρακωλύουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς δεν παρατείνονται (γεωργικά προϊόντα).

1.4 Τα προϊόντα που **αποκλείονται** από την παράταση είναι κυρίως ο άνθρακας και η ενέργεια θέρμανσης. Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στις διάφορες Πράξεις Προσχώρησης λήγουν (το 2007 ή το 2008) χωρίς να προβλέπεται παράταση. Εξάλλου, η φορολόγηση των πηγών ενέργειας αποτελεί ένα ξεχωριστό κεφάλαιο και είναι ένα θέμα που εξετάζεται· οι λύσεις, εφόσον βρεθούν, πρέπει να ισχύουν για όλους.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1 Η οδηγία 2006/112/CE όριζε, **για τα κράτη που ήταν μέλη της ΕΕ πριν από το 2001**, μια σειρά **παρεκκλίσεων** ⁽³⁾. Οι παρεκκλίσεις αυτές ισχύουν **χωρίς χρονικούς περιορισμούς**, ή, πιο συγκεκριμένα, έως την έναρξη ισχύος του «**οριστικού συστήματος**» για τις **ενδοκοινοτικές συναλλαγές**. Προς το παρόν και με βάση την υπάρχουσα εμπειρία, δεν προβλέπεται βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα η καθιέρωση ενός οριστικού συστήματος. **Οι παρεκκλίσεις που παρέχονται στα «παλαιά» κράτη μέλη ενδέχεται, επομένως, να παραταθούν σχεδόν επ' αόριστον**, ενώ τα «νέα» κράτη μέλη θα υποστούν συνέπειες λόγω της λήξης των προθεσμιών που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγματεύσεως στα πλαίσια της Πράξης Προσχώρησης. Επιπλέον, επιτρέπεται σε ορισμένα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μέχρι τα τέλη του 2010 μειωμένους συντελεστές για τις υπηρεσίες που παρέχονται σε τοπικό επίπεδο ⁽⁴⁾, ενώ τα υπόλοιπα κράτη μέλη δεν έχουν αυτή τη δυνατότητα: πρόκειται για μια κατάσταση που δεν δικαιολογείται.

2.2 Η πρόταση οδηγίας αποτελεί μία μεταβατική λύση **που επιτρέπει στα κράτη μέλη που προσχώρησαν πρόσφατα στην ΕΕ να λειτουργούν ουσιαστικά επί ίσοις όροις με τα άλλα κράτη μέλη**, τουλάχιστον έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010. Η

⁽¹⁾ COM(2007) 380 τελικό της 5.7.2007.

⁽²⁾ Οδηγία του Συμβουλίου 2006/112/ΕΚ της 28.11.2006.

⁽³⁾ Βλ. άρθρα 109-122 της οδηγίας ΦΠΑ.

⁽⁴⁾ Βλ. παράρτημα IV της οδηγίας ΦΠΑ.

Επιτροπή ελπίζει ότι, μέχρι την ημερομηνία αυτή, το Συμβούλιο θα έχει εγκρίνει την **νέα οδηγία** που βάζει τάξη σε ολόκληρο το φάσμα εξαιρέσεων, όπως ζητείται στην ανακοίνωση.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το έργο της Επιτροπής σε ό,τι αφορά τόσο την **πρόταση οδηγίας, την οποία εγκρίνει ανεπιφύλακτα**, όσο και τη δημοσίευση μιας ανακοίνωσης όπου ανακοινώνεται ο καθορισμός μιας διάρθρωσης των «εξαιρέσεων» που να συμφωνεί με τις αρχές της ενιαίας αγοράς και με τη στρατηγική της Λισσαβόνας. Σχετικά με την ανακοίνωση, η ΕΟΚΕ

θα επεξεργαστεί ξεχωριστή γνωμοδότηση με την πρόθεση να συμβάλει εποικοδομητικά στη συζήτηση.

3.2 Εξάλλου, αν ληφθούν υπόψη προηγούμενες εμπειρίες, μπορεί εύλογα να εκφραστεί ο φόβος ότι η προσπάθεια ειδικών συμφερόντων και πολιτικών ενδέχεται να υπερκεράσει το γενικό συμφέρον, που συνίσταται στην ταχεία επίτευξη συναίνεσης ως προς την πρόταση οδηγίας: η ΕΟΚΕ ελπίζει ότι ο φόβος αυτός θα αποδειχτεί αβάσιμος. Από πλευράς τεχνικής ορθότητας η πρόταση είναι άψογη: μόνο οι πολιτικές πτυχές θα διαδραματίσουν ρόλο στη συνέχεια της διαδικασίας λήψεως αποφάσεων. Η ΕΟΚΕ εφιστά την προσοχή των αρμοδίων για τη λήψη αποφάσεων στο γεγονός ότι η αγορά και οι πολίτες έχουν ανάγκη από διαφανείς και δίκαιους νόμους οι οποίοι να εγκρίνονται γρήγορα.

Βρυξέλλες, 24 Οκτωβρίου 2007.

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Δημήτρης ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Η ενταξιακή πορεία της Κροατίας»

(2008/C 44/27)

Στις 16 Φεβρουαρίου 2007, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 2 του Εσωτερικού της Κανονισμού, να καταρτίσει γνωμοδότηση με θέμα «*Η ενταξιακή πορεία της Κροατίας*».

Το ειδικευμένο τμήμα «Εξωτερικές σχέσεις», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 3 Οκτωβρίου 2007 με βάση την εισηγητική έκθεση της κ. SIGMUND.

Κατά την 439η σύνοδο ολομέλειας της, της 24ης και 25ης Οκτωβρίου 2007 (συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 155 ψήφους υπέρ, 2 κατά και 4 αποχές.

1. Εισαγωγή

1.1 Στις 20 Απριλίου 2004 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέφρασε θετική γνώμη σχετικά με την αίτηση ένταξης της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση· στις 20 Δεκεμβρίου 2004 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων τον Μάρτιο του 2005, ημερομηνία που μεταφέρθηκε στον Οκτώβριο του 2005.

1.2 Τον Οκτώβριο του 2006 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η κοινή φάση της αναλυτικής εξέτασης (screening) και κατέστη δυνατή η έναρξη των διμερών ενταξιακών διαπραγματεύσεων. Στο μεταξύ, έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος σε σχέση με τα πολιτικά και οικονομικά κριτήρια, καθώς επίσης σε σχέση με την υιοθέτηση του κοινωνικού κεκτημένου.

1.3 Η ΕΟΚΕ εκφράζει μεν την ικανοποίησή της για την ταχεία διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων και την ευρεία συμμετοχή της κροατικής οργανωμένης κοινωνίας πολιτών σε αυτήν τη διαδικασία, επισημαίνει ωστόσο ότι απαιτείται η συμβολή όλων των ενδιαφερόμενων αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών, και κυρίως η ενεργός συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαπραγμάτευση των κεφαλαίων που τους αφορούν. Σε αυτό το πλαίσιο, η

ΕΟΚΕ παραπέμπει στη γνωμοδότησή της, από τις 31 Μαρτίου 2004 και ειδικότερα στα συμπεράσματα, που αναφέρονται στο σημείο 5.5, τα οποία εξακολουθούν να ισχύουν, γεγονός που δικαιολογεί την επισήμανσή τους (1).

1.4 Η παρούσα γνωμοδότηση δεν πρόκειται να προβεί σε μία εκ νέου αξιολόγηση του υφιστάμενου στατιστικού υλικού, αλλά θα εστιάσει κατά κύριο λόγο στην κατάσταση της οργανωμένης κοινωνίας πολιτών στην Κροατία, μέσω της ανάλυσης των βάσεων, των δυνατοτήτων της, καθώς επίσης των προκλήσεων, τις οποίες αντιμετωπίζει.

(1) Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ της 31ης Μαρτίου 2004 με θέμα «Η υποψηφιότητα της Κροατίας για προσχώρηση στην ΕΕ» (Εισηγητής ο κ. Strasser), Σημείο 5.5.: «Προκειμένου να προσαρμοστεί η κροατική οικονομία με επιτυχία στις συνθήκες που επικρατούν στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, είναι ουσιώδους σημασίας η υποστήριξη της κοινωνίας πολιτών στις μεταρρυθμίσεις και τα μέτρα ελευθέρωσης και προσαρμογής που απαιτούνται για να συμμορφωθεί η χώρα με τη νομοθεσία της ΕΕ. Βασική προϋπόθεση στο πλαίσιο αυτό είναι η κατάλληλη ενημέρωση του κροατικού πληθυσμού σχετικά με τη σημασία και τον αντίκτυπο της ένταξης της Κροατίας στην ΕΕ και η συμμετοχή των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών στη διαδικασία λήψης πολιτικών αποφάσεων» (ΕΕ C 112, 30.4.2007, σ. 68).